

g. dimnikar Emersdorfer. Več podpornikov 3 fl. 52 kr. Za leto 1883. Po 5 fl. so darovali: Č. g. dr. Muršec v Gradci (Lendplatz Nr. 29.), č. g. katehet Ferd. Majcen. Po 3 fl. so darovali: G. dr. Hrašovec v Ljubljani. Po 2 fl. so darovali: Liza Kadivnik, Marija Prekoršek, g. Krašovic, g. Major Friess, č. g. župnik J. Flek, gospa Therese Herič, g. Ferd. Kager, pasar v Celji. Več podpornikov in nekaj izvanrednih dohodkov: 7 fl. 32 kr.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Ruski minister Giers prišel je na Dunaj in se pogovarja z našimi ministri zastran Turčije. Želeti je, da se porazumejo, ker se je sicer bati vojske. Rusi namreč hočejo vzeti Carigrad in prodreti do Egejskega morja in tako djati izhodnji del Balkanskega poluotoka pod svojo oblast, nam pa, ako privolimo, radi pustijo zapadni del do Soluna, tedaj bi zamogli mi pridržati Bosno in Hercegovino pa še pridobiti Albanijo in kos Macedonije. Če se ne porazumejo, bati se je vojske z Rusi. — V državnem zboru so nemški liberalci zajamrali, da hoče finančni minister od bogatašev več davka, ter mu očitali, da bode „kapital“ zaklan. Smešno! Minister jim je odvrnil, da je sedaj 1720 milijonov goldinarjev kapitala nakupičenega, od katerega kapitalisti vsako leto 70—80 mil. dohodka potegnejo pa niti krajcerja davka ne plačajo od tega. Ako se nobenemu kočljarku ne prizanesa n. pr. pri desetem penezi, zakaj bi minister tolikemu kapitalu prizanašal! Naši narodni in konservativni poslanci naj le ministru pritrdijo in globoko kapitalu v žep segnejo, gruntne davke pa naj znižati skušajo, kajti grunti ne dajajo več nekdanjih dohodkov. Grof Wurmbrand Borlski je nasvetoval, naj se nemščina proglasi za državni jezik, Staatssprache, pa je propal: Čehi, Poljaci, Slovenci in konservativni Nemci pravijo, da tega ni treba in bi samo žalilo nemške narode. Kdor in kder se potrebuje nemščina, ondi je itak v navadi, kder pa je treba ni, ondi ne kaže z njo v ljudi siliti. — Vlada namerava predložiti poslancem postavin črtež, ki bode določeval natančno, da imajo na Českem, Moravskem in Šlezkem sodnije sprejemati česke vloge in jih reševati česki, na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem, Goriškem (in Koroškem?) pa jednako ravnati s slovenskimi. Magjari hočejo uvesti civilni zakon. Škofje in mešniki katoliški se pa temu ustavljajo. In zato so poslali peticijo zoper civilni zakon državnemu zboru. Tukaj pa so liberalni poslanci in minister Tisza (kalvinec) ježno zavračali prošnjo in se robato grozili katoliškim duhovnikom, češ da kalijo javni mir. Tudi nasvet poslanca Istoczyja so liberalci zavrgli, ki je zahteval

postavne obrambe zoper vedno večji naraščaj Judov na Ogerskem. Liberalci in Judi so prijatelji. — Fml. Jovanoviča je lahon Voltilini v Zadru hotel ubiti pa se ni upal, ker je preveč ljudi v ulico prišlo. Zločinca so zaprli.

Vnanje države. Francozi se uže močno bojijo za svojo republiko; komaj so Napoleona zaprli, uže se glasijo privrženci prognanih kraljev, tudi vdova Napoleona III. je došla nalašč v Pariz; predsednik republike pa je uže 76 let star in republikanci med seboj razdraženi, ljudje pa sploh nezadovoljni. Utegne se res kaj nepričakovanega zgoditi. — Nemškemu cesarju Viljelmju je 81letni brat Karl umrl, menda pride tudi po njega skoro smrt. Spapežem pa se še ni hotel pogoditi in katoličani nemški pogrešajo še vedno svojih škofov, ki so izgnani. — Ruski car se da letos meseca maja v Moskvi kronati in mogoče je, da prenese tje sedež cesarskeje vlade iz Petrograda. Starorusi to močno želijo. — Na Irskem v Dublinu pričeli so pravdo zoper hudodelnike zarotnike, ki so se zakleli vicekralja in vse više uradnike poklati. — V Florenciji so italijanski vojaki grdo razsajali in upijali: smrt Avstriji, živel Oberdank, ter so oficirje, ki so nesramno rabuko vtolažiti hoteli, trdno natepli. — Greška vlada namerava železnico staviti iz Aten do Soluna.

Za poduk in kratek čas.

Jezik v ljudskih šolah na Slovenskem.

(Odkritosrčna beseda slovensk. kmetu.)

Zapisal dr. J. Sernee.

I. Ni menda vasi na Slovenskem pa ne krčme, v kateri se zdaj ne bi govorilo o vprašanji, v kakšnem jeziku se naj učijo naši slovenski otroci v ljudskih šolah. Vaši nasprotniki namreč trdijo, da se naj podučujejo v nemškem jeziku, vpijejo na slovenske rodoljube, ter jih skušajo očrniti proti Vam, ti pa tudi nimajo vselej časa, razodeti na tanko vsakemu prostemu kmetu, kako si mislijo te stvari, in iz katerih uzrokov imajo o tem drugih misli, kakor Nemci ali naši odpadniki, ki zasmehujejo vse, kar je Slovenskega.

Gotovo pa je to vprašanje silno važno za celo našo prihodnost. Vsaj mi vsi nič ne ljubimo na tem svetu tako srčno in iskreno, kakor svoje ljube otroke, vsaj se trudimo vsi in mučimo dosti manje zavoljo sebe, nego zavoljo otrok, katerih je nam Bog podaril, tedaj se tudi spodobi, da se o takem imenitnem vprašanji, kakor je odgoja in cela prihodnost naših otrok, ne čuje na kričanje v krčmah, niti na zabavljive šale kakega krivega prijatelja, nego da se z mirno besedo preiskuje, česar nam je treba in bi le želel, da bi vsak slovenski oča in mat